

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ปัญหาในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาประเทศไทยมีมาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในเชิงพัฒนาการและได้วิเคราะห์รายละเอียดโดยเปรียบเทียบหลักเกณฑ์ในต่างประเทศและกฎหมายไทย ตลอดจนแนวทางการพัฒนาการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทย กล่าวได้ว่ากระบวนการยุติธรรมทางอาญาเป็นกระบวนการหลักอย่างหนึ่งในการดำรงอยู่ของสังคมมนุษย์ เพราะมนุษย์โดยทั่วไปย่อมมีความปรารถนาที่จะอยู่ในสังคมซึ่งมีการส่งเสริมสภาพเอื้อต่อสันติธรรมมีการปฏิบัติอยู่ในกรอบของนิติธรรม และมีการจัดการสังคมให้เกิดความยุติธรรม ซึ่งกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่ดีย่อมจะมีคุณลักษณะและมาตรฐานที่นำไปสู่การตอบสนอง ให้เกิดสภาพสังคมที่พึงประสงค์ดังกล่าวและสิ่งสำคัญที่สุดประการหนึ่งที่จะส่งเสริมให้เกิดกระบวนการยุติธรรมในทางอาญาที่ตีรวมถึงการพัฒนามาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทสรุป

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 185 กับมาตรา 227 ซึ่งเป็นการยกฟ้องกรณีที่ทำเลยมิได้กระทำความผิดทางอาญา แม้จะเป็นการพิสูจน์หลักฐานชัดเจนแล้วว่าตนมิได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดนั้น แต่ระหว่างที่มีการดำเนินคดีไม่ว่าจะเป็นอัยการฟ้อง ฆาตกรรม และเวลาที่มีการดำเนินคดี ล้วนแต่เป็นสิ่งที่ตีราคาไม่ได้เพราะไม่ใช่สิ่งของที่สามารรถคำนวณเป็นราคาได้นั่นเอง แต่ทั้งนี้ทางรัฐก็ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานไว้โดยสิทธิของจำเลยในคดีอาญานั้นต้องทำตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญาพ.ศ.2544 โดยมีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ สังกัดกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้รับผิดชอบในการดูแลทุกกระบวนการตั้งแต่การรับเรื่องพร้อมทั้งให้ข้อมูลจนถึงขั้นพิจารณาโดยมีคณะกรรมการในการพิจารณารับเรื่องว่าเห็นสมควรที่จะอนุมัติให้สิทธิของจำเลยในคดีอาญาให้ได้รับความเป็นธรรมมากที่สุด

แต่ทั้งนี้ในการขอรับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญาที่ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่ามีได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดครั้งนี้ยังคงให้สิทธิแก่จำเลยคดีอาญาที่ยก

ฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 185 แต่สิทธิของจำเลยที่ถูกยกฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 227 ยังไม่ได้รับการยอมรับในการให้สิทธิที่เท่าเทียมกันจะเห็นได้จากกรณีเป็นจำเลยคือบุคคลที่ถูกฟ้องต่อศาลว่าได้กระทำความผิดอาญา จำเลยที่มีสิทธิได้รับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายในคดีอาญา จะต้องมีเงื่อนไขดังนี้

1. เป็นจำเลยที่ถูกดำเนินคดีโดยพนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้อง

2. จำเลยต้องถูกคุมขังในระหว่างพิจารณาคดี

3. ปราบกฏหลักฐานชัดเจนว่าจำเลยมิได้เป็นผู้กระทำความผิด และมีการถอนฟ้องในระหว่างดำเนินคดี หรือปรากฏตามคำพิพากษาอันถึงที่สุดคดีนั้น โดยข้อเท็จจริงฟังเป็นที่ยุติว่าจำเลยมิได้เป็นผู้กระทำความผิด หรือการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิด

กรณีเอกชนหรือราษฎรด้วยกันเป็นโจทก์ฟ้อง จำเลยที่ถูกฟ้องไม่สามารถขอรับเงินทดแทนและค่าใช้จ่ายในคดีอาญาได้ หากปรากฏข้อเท็จจริงในคำพิพากษาว่า เหตุที่ศาลยกฟ้องเพราะมีความสงสัยตามสมควรว่าจำเลยได้กระทำความผิดหรือไม่ แล้วยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้เป็นคุณแก่จำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 227 วรรคสอง จำเลยก็ไม่มีสิทธิขอรับเงินค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายในคดีอาญาได้ จะเห็นได้ว่าการขอรับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายที่จำเป็นแก่จำเลยในคดีอาญาที่ปรากฏว่าจำเลยมิได้เป็นผู้กระทำความผิดในคดีนั้น ถ้าเป็นการยกฟ้องของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 185 จะได้รับความช่วยเหลือเยียวยาจากรัฐตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ ส่วนประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 227 กรณีที่จำเลยปรากฏว่ามีได้เป็นผู้กระทำความผิดในคดีนั้นกลับไม่สามารถได้รับความช่วยเหลือเยียวยาจากรัฐได้ ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะเกี่ยวกับสิทธิของจำเลยในคดีอาญาออกเป็นข้อๆ ดังนี้

ข้อเสนอแนะ

1. ปัญหาเกี่ยวกับผู้มีสิทธิยื่นขอรับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา ผู้ศึกษาวิจัยเห็นว่าปัญหาในการขอรับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายที่จำเป็นแก่จำเลยในคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 185 และมาตรา 227 รัฐได้กล่าวถึงสิทธิของจำเลยที่ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่ามีได้กระทำความผิดเมื่อศาลมีกรยกฟ้องจำเลยก็สามารถขอรับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยคดีอาญาได้ที่กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม ซึ่งรัฐได้มอบอำนาจให้ทางหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบนี้เป็นผู้ดูแล แต่มักจะพบได้กับจำเลยที่ศาลยกฟ้องตามมาตรา 185 เท่านั้นที่จะเป็นผู้ได้รับสิทธิในการขอรับค่าตอบแทน

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่าเมื่อมีการยกฟ้องของศาลแล้วและยังปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าจำเลยไม่ได้กระทำความผิดตามมาตรา 227 ทำให้รัฐกลับไม่ให้สิทธิในการขอรับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายที่จำเป็นแก่จำเลยในคดีอาญาเหมือนกับมาตรา 185 ที่ศาลยกฟ้องและให้สิทธิตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2544 ทั้งที่เมื่อต่อมามีการปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าจำเลยมิได้กระทำความผิดอย่างเช่น คดีเชอริแอน เป็นคดีหนึ่งที่น่ามาพิจารณาแก้ไขปรับปรุงกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของไทยและคำนึงถึงโทษที่จะได้รับในฐานะจำเลยซึ่งคงไม่มีบุคคลใดประสงค์เช่นนี้ เพราะต้องแลกมาทั้งอิสรภาพชื่อเสียง ที่ไม่สามารถตีเป็นราคาได้

ผู้วิจัยยังคงพบว่าปัญหาดังกล่าวข้างต้นเป็นอีกปัญหาที่รัฐต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยปรับปรุงกฎหมายไทยให้มีการพัฒนาในทางที่ดี พร้อมทั้งต้องดูแลกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิของประชาชนในกระบวนการยุติธรรมตามที่รัฐธรรมนูญกล่าวให้สิทธิและเสรีภาพไว้ แต่ในทางกลับกันสิทธิในกฎหมายรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2550 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 227 ก็ยังไม่ได้ระบุหลักเกณฑ์ของกฎหมายว่าหากเป็นจำเลยในคดีอาญาที่ศาลยกฟ้องนั้นสามารถขอรับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2544 ได้ ดังนั้นรัฐจึงต้องให้สิทธิแก่จำเลยในคดีอาญาไม่ว่าจะตกอยู่ในฐานะจำเลยตามมาตรา 227 หรือมาตรา 185 ก็คงต้องได้สิทธิในการขอรับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายคดีอาญาเหมือนกัน เพราะท้ายที่สุดเมื่อศาลพิจารณาแล้วเห็นควรยกฟ้อง หรือเมื่อปรากฏหลักฐานว่าจำเลยไม่ได้กระทำความผิดนั้น จึงสมควรที่จะได้รับความเป็นธรรมเท่าเทียมกันในการขอรับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา

2. ปัญหาเกี่ยวกับความล่าช้าในการได้รับค่าทดแทน จากปัญหาของบุคคลที่มีสิทธิในการขอรับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญามีปัญหาเกี่ยวกับบุคคลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 185 และมาตรา 227 ซึ่งบุคคลตามมาตราดังกล่าวซึ่งตกอยู่ในฐานะจำเลยแม้ต่อมาจะปรากฏหลักฐานว่ามีได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดนั้นก็ตามหรือศาลยกฟ้องก็ทำให้มีปัญหาล่าช้าในเรื่องของสิทธิของบุคคลเมื่อสิทธิดังกล่าวให้ความคุ้มครองช่วงเหลือเกี่ยวข้องกับจำเลยตามมาตรา 185 เท่านั้น ที่มีสิทธิในการขอรับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญาได้ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544

ส่วนจำเลยคดีอาญา มาตรา 227 แม้ว่าจะถูกยกฟ้องจากศาลและปรากฏหลักฐานว่ามีได้เป็นผู้กระทำความผิด แต่กลับไม่ได้รับสิทธิในเรื่องของบุคคลที่จะได้รับความช่วยเหลือเยียวยาจาก

รัฐ ซึ่งทำให้สิทธิของจำเลยนั้นได้รับความเป็นธรรมไม่เท่าเทียมกันในการได้รับความช่วยเหลือเยียวยาจากรัฐแม้ว่าตนซึ่งตกอยู่ในฐานะจำเลยจะมีได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดครั้งนี้ก็ตาม

จากการศึกษาวิจัยพบว่าบุคคลที่ตกอยู่ในฐานะผู้ปฏิบัติงานหรือเป็นตัวแทนของรัฐในการช่วยเหลือจำเลยให้ได้รับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายในคดีอาญานั้นนอกจากคณะกรรมการซึ่งทำหน้าที่ในการตรวจสอบการเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ เมื่อผู้อำนวยการเสนอความเห็นและคณะกรรมการพิจารณารายงานการสอบสวนและความเห็นแล้ว ถ้าหากรายงานการสอบสวนและความเห็นครบถ้วน คณะกรรมการก็พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการได้ แต่หากคณะกรรมการพิจารณารายงานการสอบสวนและความเห็นแล้วว่าเอกสารไม่ครบถ้วน คณะกรรมการอาจส่งเรื่องให้สำนักงานแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติม หรือทำความเห็นใหม่หรือส่งคืนสำนักงานดำเนินการตามขั้นตอนที่ 2 หรือแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเองและเมื่อคณะกรรมการมีข้อมูลครบถ้วนให้เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาต่อไปที่

1. ผู้อำนวยการเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ
2. เลขานุการสรุปสำนวนการสอบสวนและเสนอความเห็นเข้าที่ประชุม
3. คณะกรรมการพิจารณารายงานการสอบสวนและความเห็น
4. เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ

หากพบด้านเอกสารไม่ครบถ้วนตามที่กำหนดให้สำนักงานแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมหรือทำความเห็นใหม่ หรือส่งคืนสำนักงานดำเนินการตามขั้นตอนที่ 2 แล้วทำการส่งต่อไปยังคณะกรรมการเพื่อทำการแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติม

เพื่อความสะดวกและรวดเร็วผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการลดขั้นตอนบางขั้นตอนให้กระชับรัดกุมยิ่งขึ้น เช่น จากโครงสร้างของสำนักงานช่วยเหลือทางการเงินของจำเลยคดีอาญา ในการยื่นคำขอนั้นมีทั้งหมด 9 ขั้นตอนและแต่ละขั้นตอนจะมีระยะเวลาซึ่งกว่าจะพิจารณาอนุมัติเงินว่าจำเลยสามารถขอรับเงินในการช่วยเหลือเยียวยาจากรัฐกรณีที่ปรากฏหลักฐานแล้วว่าตนมิได้เป็นผู้กระทำความผิดจริงใช้เวลารวมกันไม่เกิน 1 ปี แต่บางรายก็ใช้ระยะเวลาเพียงไม่กี่เดือน ซึ่งเป็นประสบการณ์โดยตรงจากผู้วิจัยซึ่งยังทำงานตำแหน่งนิติกร สังกัดกระทรวงยุติธรรม ดังนั้นผู้วิจัยจึงมองเห็นปัญหาว่ากระบวนการยุติธรรมของไทยมีขั้นตอนการทำงานที่ระเอียดรอบคอบ แต่บางกรณีก็ล่าช้าจนเกินไปซึ่งหากการพิจารณาดังกล่าวเป็นแนวการบริการแบบ One stop service ซึ่งเป็นการบริการแบบสมบูรณ์การณณ์และยังเป็นการลดขั้นตอนบางขั้นตอนที่ยุ่งยากให้กระชับยิ่งขึ้น ซึ่งบริการ One stop service นี้ได้มีการนำมาใช้ยังหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงยุติธรรมอยู่แล้วเพียง

ผู้วิจัยเห็นว่าจากปัญหาความล่าช้าในกระบวนการยุติธรรมจากแนวทางของ one stop service จะได้เป็นการบริการประชาชนได้สะดวกและรวดเร็วยุติธรรมยิ่งขึ้น

3. ปัญหาเกี่ยวกับจำนวนเงินค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยคดีอาญา พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญาพ.ศ.2544 จำเลยในคดีอาญาที่ตกเป็นผู้เสียหายจากกระบวนการยุติธรรมซึ่งเป็นผู้บริสุทธิ์และไม่ได้กระทำความผิดนั้นจะได้รับเงินช่วยเหลือจากรัฐ กฎหมายการช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรมของประเทศไทยก้าวหน้ามากที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และมาตรฐานอยู่ระดับเดียวกับประเทศญี่ปุ่น ได้วันและเกาหลีใต้ ส่วนค่าทดแทนกรณีจำเลยถูกจำคุกในคดีอาญาที่เป็นผู้บริสุทธิ์ประกอบด้วย

1. ค่ารักษาพยาบาล ตามที่จ่ายจริงไม่เกิน 30,000 บาท
2. ค่าฟื้นฟูสมรรถนะร่างกายและจิตใจไม่เกิน 50,000 บาท
3. ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ไม่เกินวันละ 200 บาทนับแต่วันที่ไม่สามารถประกอบกิจการได้ตามปกติ
4. ค่าตอบแทนอื่นเท่าที่จ่ายจริงไม่เกิน 30,000 บาทและ
5. ค่าทนายความเท่าที่จ่ายจริงในอัตราที่กฎกระทรวงกำหนด
6. ค่าทดแทนการถูกคุมขัง ให้คำนวณจากจำนวนวันที่ถูกคุมขังในอัตราที่กำหนดไว้สำหรับการกักขังแทนค่าปรับตามประมวลกฎหมายอาญา วันละ 200 บาท

จากหลักเกณฑ์ข้างต้นผู้วิจัยมีความเห็นว่าประเทศไทยนอกจากจะมีการระบุจำนวนเงินที่รัฐให้ความช่วยเหลือยังคงต้องผ่านขั้นตอนและกระบวนการยุติธรรมทางอาญาเป็นสำคัญ อีกทั้งควรเพิ่มจำนวนเงินจากเดิมให้เหมาะสมและเพียงพอกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ให้เหมาะสมกว่าเดิม เช่น

1. ค่ารักษาพยาบาล ตามที่จ่ายจริงไม่เกิน 30,000 บาท เป็น 200,000 บาท
2. ค่าฟื้นฟูสมรรถนะร่างกายและจิตใจไม่เกิน 50,000 บาท เป็น 300,000 บาท
3. ค่าขาดประโยชน์ทำมาหาได้ไม่เกินวันละ 200 บาทนับแต่วันที่ไม่สามารถประกอบกิจการได้ตามปกติ เป็นวันละ 1,000 บาทนับแต่วันที่ไม่สามารถประกอบกิจการได้ตามปกติ
4. ค่าตอบแทนอื่นเท่าที่จ่ายจริงไม่เกิน 30,000 บาท เป็น 200,000 บาท
5. ค่าทนายความเท่าที่จ่ายจริงในอัตราที่กฎกระทรวงกำหนด แต่ไม่ต่ำกว่า 500,000 บาท

6. ค่าทดแทนการถูกคุมขัง ให้คำนวณจากจำนวนวันที่ถูกคุมขังในอัตราที่กำหนด สำหรับการกักขังแทนค่าปรับตามประมวลกฎหมายอาญา วันละ 200 บาท เป็นวันละ 3,000 บาท

4. ปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาการขอรับเงินค่าทดแทน ปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาในการขอรับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญาของประเทศไทยนั้นต้องเป็นผู้ที่ถูกยกฟ้องของศาลและปรากฏข้อเท็จจริงว่าไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดนั้นจึงจะมีสิทธิขอรับค่าทดแทนได้ โดยต้องยื่นเรื่องเกี่ยวกับการขอรับค่าทดแทนของจำเลยได้นับตั้งแต่วันที่ปรากฏหลักฐานว่ามีได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดนั้นภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ถอนฟ้องหรือวันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วแต่กรณี ส่วนกรณีของประเทศญี่ปุ่นนั้น กระบวนการพิจารณา การยื่นคำร้องสำหรับการขอรับค่าสินไหมทดแทน กฎหมายกำหนดให้ยื่นต่อศาลที่ตัดสินคดีหรือมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกดำเนินคดีอาญานั้นเป็นผู้บริสุทธิ์ โดยผู้ร้องอาจมอบอำนาจให้ผู้อื่นเป็นผู้ยื่นแทนได้ ในกรณีที่ทายาทเป็นผู้ยื่นคำร้อง จะต้องแนบหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงสถานะหรือความสัมพันธ์ระหว่างตนกับผู้ถูกดำเนินคดีอาญาที่ถึงแก่ความตาย ซึ่งคำร้องดังกล่าวจะต้องยื่นภายในกำหนด 3 ปี

จากปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาของประเทศไทยในการขอรับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายของจำเลยคดีอาญาของประเทศไทยให้ระยะเวลาที่กระชั้นชิดกับกรณีจำเลยบางรายที่ยังไม่ทราบถึงสิทธิของตนที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดนั้นแต่ต้องกลับมารับ โทษความผิดเสียเองทำให้ควรขยายระยะเวลาที่ไม่มากและไม่น้อยไปจนเกินควร ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นเช่นเดียวกับสิทธิในการได้รับความช่วยเหลือเยียวยาจากรัฐของประเทศญี่ปุ่นที่มีกำหนดระยะเวลาการยื่นคำร้องภายในกำหนด 3 ปี ซึ่งถือว่าเป็นระยะเวลาที่ไม่มากและไม่น้อย แต่กลับพอดีและยุติธรรมสำหรับจำเลยที่ตกเป็นจำเลยคดีอาญาโดยตนไม่ได้กระทำความผิด เพียงต้องอาศัยระยะเวลาและพยานหลักฐานต่าง ๆ ในการพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของตัวเอง

จากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ผู้วิจัยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาระยะเวลาในการที่รัฐจะเยียวยาค่าใช้จ่ายให้แก่จำเลยคดีอาญานั้น ผู้วิจัยเห็นว่าระยะเวลาในการพิจารณาขั้นตอนต่างๆ ของกระบวนการยุติธรรมที่รัฐมอบหมายให้กรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพรับผิดชอบในส่วนของการใช้จ่ายต่างๆ ที่เหมาะสมนั้น จากการศึกษาเทียบเคียงกับกฎหมายต่างประเทศแล้วผู้วิจัยมีความเห็นเดียวกับกฎหมายรัฐธรรมนูญของประเทศญี่ปุ่นซึ่งได้รับรองการให้สิทธิของจำเลยในการขอรับค่าทดแทนดังกล่าวนี้ภายใน 3 ปี ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาเทียบเคียงกับกฎหมายของประเทศไทยแล้วต้องยื่นการขอรับค่าทดแทนดังกล่าวภายใน 1 ปี จึงทำให้ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าตามกฎหมายไทยนั้นยังคงให้

ระยะเวลาที่น้อยเกินไปเมื่อเทียบกับสิทธิของจำเลยที่ต้องตกอยู่ในฐานะดังกล่าวจนกว่าจะมีการนำสืบแล้วปรากฏหลักฐานว่าจำเลยมิได้กระทำความผิดจริงจึงจะมีสิทธิยื่นการขอรับค่าทดแทนดังกล่าวนี้ได้

ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาในการขอรับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญาของประเทศไทยนั้นต้องยื่นภายใน 1 ปี ควรปรับเปลี่ยนมาเป็นระยะเวลา 3 ปี เหมือนกับกฎหมายญี่ปุ่นที่ให้สิทธิในการยื่นขอรับการชดใช้ค่าทดแทนในคดีอาญาตามกฎหมายรัฐธรรมนูญโซเวียต

SPU CHONBURI